

GŁOS PORANNY

DZIENNIK SPOŁECZNY, POLITYCZNY I LITERACKI

Redakcja i Administracja Piotrkowska Nr. 101. —
Redaktor przyjmuje od godz. 5-ej — 7-ej wieczorem.

Cena 25 groszy

Telefony: Redakcja Nr. 44-44 Administracja i Ekspedycja Nr. 77-77 Nr. konta P. K. O. 66.155

Prezydent Rzplitej zwiedzi Małopolskę zachodnią

Warsz. kor. (St. Gr.) telef.:

W końcu b. tygodnia w każdym bądź razie przed 15 b. m. p. prezydent Rzplitej wyjeżdża na dłuższy pobyt do Krakowa, gdzie zamieszka w odnowionych komnatkach na Wawelu.

P. prezydent zwiedzi również Małopolskę zachodnią.

Urlop premiera Świtalskiego

Warsz. kor. (St. Gr.) telef.:

W dniu wczorajszym o godz. 10 rano wyjechał samochodem na urlop wypoczynkowy do Biarritz p. prezes rady ministrów dr. Świtalski wraz z małżonką.

Do dnia 19 b. m. p. premiera zastępować będzie minister sprawiedliwości Car, potem zaś aż do końca urlopu minister spraw wewnętrznych generał Sławoj Składkowski.

Jednocześnie z p. premierem udał się na urlop dyr. biura prezydium rady ministrów p. Jerzy Paciorkowski.

Nowy poseł komunistyczny na miejsce posła Warskiego

Warsz. kor. (St. Gr.) telef.:

Na miejsce posła Warskiego, komunisty, który przed kilku dniami złożył mandat poselski, wejdzie do sejmu z listy komunistycznej jedności robotniczej Szmul Margulies z Warszawy.

Delegacja Gdańska podejmowana w Mo- skwie

MOSKWA, 8. 7. (Tel. wł. „Głosu Porannego“). Przybyła tutaj delegacja senatu wolnego miasta Gdańska. Delegacja została przyjęta w dniu dzisiejszym przez przewodniczącego rady komisarzy ludowych Kalitina, Szmita i Karachana. Karachan wieczorem przyjmował delegację u siebie na kolacji.

Nowy lot transatlantycki Dwaj amerykanie leca do Rzymu

LONDYN, 8. 7. (Tel. wł. „Głosu Porannego“). Według doniesień Reutersa z Old Orchard w dniu dzisiejszym rozpoczęli nowy lot transatlantycki dwaj lotnicy amerykańscy Williams i Yancey. Lotnicy wystartowali dziś o godzinie 8 m. 49 rano z zamiarem udania się do Rzymu.

Spisek wojskowy w Rumunii

Rząd całkowicie opanował sytuację

Aresztowania i wydalanie z wojska oficerów... Gen. Bratianu na czele spisku

BERLIN, 8 lipca (ATE.) — Ulstein donosi z Bukaresztu, iż wczoraj wieczorem i dziś rano władze tamtejsze miały wykryć wielkie sprzyświeżenie wojskowe, które zmierzało jakoby do aresztowania członków obecnego rządu i proklamowania dyktatury wojskowej. Spiskowcy mieli rzekomo opanować przedewszystkiem budynek głównej poczty. Dotychczas dokonano liczących aresztowań wśród oficerów i generalicji. Wśród aresztowanych znajduje się generał Bratianu oraz pułkownik Tstradze (?) i Stolla. Podobno jednak generał Bratianu został już wypuszczony na wolność.

Śledztwo miało wykazać, iż spiskowcy mieli wszystko przygotowane do owdład. arsenałem. Cała prasa rumuńska jednak u-

porczywie milczy o tym wypadku. Dziś rano „gabinet miał ogłosić komunikat uspokajający w tej sprawie.

BUKARESZT, 8 lipca. (Tel. wł. „Głosu Porannego“)

W związku z wykryciem spisku wojskowego przeciwno obecnemu rządowi rumuńskiemu donoszą, że spiskowcy planowali aresztowanie członków rządu i zaprowadzenie w Rumunii dyktatury wojskowej. Władze zajmują się obecnie szczegółowo wykryciem organizacji spiskowej i zarządziły aresztowanie wielu oficerów w Bukareszcie i na prowincji, utrzymując wszędzie ochronne pogotowie policyjno-wojskowe. Śledztwo wykazało, że spiskowcy otrzymywali broń z magazynów wojskowych. Aresztowano dotych-

czas gen. Bratianu, płk. Sturdzian, Stolica i innych.

BERLIN, 8 lipca. (Tel. wł. „Głosu Porannego“)

Według doniesień z Bukaresztu organizatorzy spisku mieli gotowy cały plan zamachu stanu już w zeszłym tygodniu. Na czele całego zamachu stał pułkownik Stoica. Komenda jednak w porę udaremniła akcję spiskową i w ten sposób zawczasu przygotowane plany zostały unicestwione i akcja w znacznym stopniu straciła na sile. Krąży w stolicy pogłoski, że gen. Bratianu również jest zamieszany do tej akcji.

Dzisiejsza gazeta „Epoca“, która donosi szczegóły o przebiegu zajść ostatniej doby, została natychmiast po ukazaniu się nu-

meru skonfiskowana. Dzisiejsze wieczorowe pisma, ani słowem nie wspominają o akcji zamachowców, wobec czego brak jest statecznych wiadomości. Ministerstwo spraw wewnętrznych zakazało wszystkim pismom umieszczania jakichkolwiek wiadomości o spisku, a tylko ograniczyło się do wydania krótkiego komunikatu oficjalnego.

Z innych źródeł donoszą, że wypadki miały o wiele większy rozmiar, aniżeli oficjalny komunikat urzędowy donosi. Liczne oficerów zostało wydalonych z wojska i aresztowano 19 osób, którzy staną przed sądem wojennym. Liberalna partja opozycyjna popiera antyspiskowe zarządzenia rządu. Rząd jest całkowicie panem położenia w Rumunii.

Szaleńczy projekt...

Schrony betonowe dla 60 milionów ludzi

BERLIN, 8 lipca. — W związku z wnioskiem partji niemiecko-narodowej o przeznaczenie w budżecie Rzeszy 10 milionów marek na cele ochrony lotniczej i przeciwgazowej, znany pacyfiści dr. Quidde przedłożył Reichstagowi memoriał.

Dr. Quidde dowodzi, że szaleńczą jest myśl budowania podziemnych betonowych kazamat

ochronnych dla przeszło 60 milionów ludności, jak również plan wyposażenia wszystkich w maski gazowe i ochronne kostiumy.

Odwrotnie — propaganda ochronna przeciwgazowej może się stać zgnębą dla Niemiec, ponieważ iluzja bezpieczeństwa spowodzi niezawodnie lekkomyślne sprowokowanie wojny.

Kto będzie następcą ministra Hermesa

do rokowań z Polską

BERLIN, 8. 7. ATE. W dniu dzisiejszym popołudniu zbierze się gabinet Rzeszy na specjalnym posiedzeniu w celu debatowania nad sprawą rokowań handlowych z Polską. Na posiedzeniu tem ma zapisać decyzja, kto w zastępstwie ministra Hermesa prowadzić będzie rokowania z Polską.

*

BERLIN, 8. 7. ATE. Pogłoski prasy niemieckiej w sprawie rzekomej dymisji ministra Hermesa potwierdzają się w dal. ciągu. Na uwagę zasługuje wystąpienie korespondenta warszawskiego dziennika „Vossische Zeitung“ pana Birnbauma, który stwierdza, iż do tychezasowy szef delegacji niemieckiej do rokowań handlowych

z Polską nie miał czasu, za wyjątkiem kilku dni na osobiste zetknięcie się z delegacją polską. Rokowania dalsze będą więc prowadzone przez posła niemieckiego w Warszawie p. Rauschera i dyrektora ministerjalnego Rittera. W zakończeniu swych wywodów dziennik zaznacza, iż Polacy mieli rację, zadając pytanie, czy po stronie niemieckiej istnieje jakaś ciągłość pracy. Ostatnie wydarzenia niemieckie w postaci nowych tariff celnych zapewniają pewien optymizm co do szybkiego załatwienia rokowań. Należy się zatem spodziewać, iż ostateczne sfinalizowanie rokowań należy się spodziewać za kilka miesięcy, o ile układy będą prowadzone bez żadnych przerw.

Ciężkie więzienie

za rzekome szpiegostwo na rzecz Polski

BYTOM, 8 lipca. — Dwaj żołnierze Reichswehry: Mattery i Krupa, zostali skazani: pierwszy na 3 lata więzienia, drugi na 2 lata za zdradę tajemnic wojskowych, popełnioną przez rzekome dostarczanie polskiemu wywiadowi tajnych dokumentów. Prasa pacyfistyczna nazywa ten wyrok skandalicznym, podkreślając, że w ciągu przewo-

du sądowego nie udowodniono bynajmniej, ażeby żołnierze ci zdradzali cokolwiek, coby stanowiło tajemnicę.

Nawet ekspertyza rzeczoznawców orzekła, że inkryminowany materiał nie zawierał żadnych tajemnic wojskowych. Mimo to rozprawa toczyła się przy drzwiach zamkniętych i zapadł tak ciężki stosunkowo wyrok.

TEATR SWIETLNY

„CASINO”

Dziś i dni następnych
wielki podwójny program!

— I. —

Przebrane życie

dramat na tle czasów wojennych i obecnych.

— II. —

Mężczyzno, nie grzesz

Komedja w 8 akt. na tle konfliktu małżeńskiego.

Początek o godz. 4.30 — Orkiestra pod dyr. L. KANTORA

ARMJA DMOWSKIEGO?

Na odbytym niedawno zjeździe Stronnictwa Narodowego (krócej: Eudecji) p. Roman Dmowski wygłosił mowę, w której wyraźnie oświadczył, że musi zorganizować swą „armję narodową” i że gdy już będzie zorganizowana to — wówczas wódz sam „się znajdzie”

Tego rodzaju oświadczenie obok oświadczeń innych mężów (endeckich) z Trampezyńskim na czele) zmusza nas do postawienia sobie pytania: co to za „armja”? — po co ta armja? i dlaczego akurat Dmowski o takiej armji mówi?

Nie jest tajemnicą, że Narodowa Demokracja, rozbita po maju (1926 r.) nie może darować sobie klęski, którą w walce z Pilsudskim poniosła.

Od szeregu lat endecy uważali się za „narod”, przeciwstawiali się całemu krajowi, operując umiejętnie dwoma magicznymi słowami: „Bóg i ojczyzna”. Dzie się tysięcy „dobrze urodzonych” obszarników szachowało 30-to -milionowy naród przez szereg lat, przywłaszczając sobie prawo pierwszeństwa „do wszystkiego”.

Przed wojną 1914 roku lasi li się u stóp cara i dwóch kajzerów. Pan Dmowski wyłaził sobie frak w przedpokojach carskich. Pan Głębicki śpiewał „Gott erhalte” w Wiedniu. A p. Trampczyński głośował w Reichstagu za kredytami wojennymi Wilhelma II-go.

W toku wielkiej wojny — opowiadali się endecy (z Kongresówki) po stronie Rosji, lansując tendencje wszechsłowiańskie. Endecy z Galicji „kochali Franca -Josepha. A endecy z Poznania — czekali na „sytuację”.

Gdy legjony Pilsudskiego wyruszyły w pole — endecja pluła na bohaterską ich walkę. Syпали wyzwiskami, wywracali oczy w kierunku Francji — organizowali contra- legjony (Gorezyńskiego) krzyżując na „cały świat”, że Pilsudski i jego brygada — to wyrotowcy, bandyci z pod Rogowa i t. d. Pan Stanisław Grabski groził nawet, że „doniesie komu należy”.

Na terenie Francji chcieli stworzyć taką siłę (armję Hallea), która mogła przyjść jako

gotowa organizatorka władzy. Nie udało się. Przegrali. Ani podłość, ani intrygi, ani alarmy antymasońskie — nie nie pomogło.

Pierwszym rządem, był rząd Daszyńskiego, potem Moraczewskiego — i dopiero po jego ustąpieniu przyszedł Paderewski, z którego bogoojęzyzniane towarzystwo zrobiło „swojego czło wieka”.

Po upadku Moraczewskiego poczęła endecja dyskutować „Boga i Ojczyznę” — Idąc za wszelką cenę do władzy. Puszczono w ruch cały „patriotyczny” aparat. Wyzwiska pod adre

Dr. med. S. Niewiażski

Specjalista chorób skórnych, wenerycznych i moczopięciowych, leczenie światłem, badanie krwi i wydzielin

Andrzeja 5, telef. 59-40.

Przyjmuje od 8-10 i od 5-9 wiecz. w niedziele i święta od 9-1. Oddzielna poczekalnia dla pań

sem lewicy, oszczerstwa na Pilsudskiego, dyskredytowanie pilsudczyzny zagranicą, opanowanie „rynku”, zdobywanie placówek wewnętrznych — wszystko to było „robione” ku chwale ojczyzny”.

Koroną tej roboty były burdy przed Zgromadzeniem Narodowym (1922) i wreszcie mord dokonany na osobie pierwszego prezydenta.

Z Polski chcieli sobie endecy zrobić folw. Nie sobie nie robili z lewicy. Mając do dyspozycji kler i 50 proc. analfabetów — pewni byli swej przewagi nad innymi.

Aż rozbił ich Pilsudski. Gdy armaty w Warszawie umilkły (1926) — pan Roman Dmowski, organizator (i kompozytor) Obozu Wielkiej Polski (Obwiepolu) — rozdzierał szaty, biadając nad niezaradnością obozu, który nie potrafił przeciwstawić się „ludziom majowym”.

Upięły trzy lata. W ciągu tego czasu endecja chwytala się różnych sposobów, aby nanowo osiąść utracone „dominja”. O-

żywili prasę, podbujali mieszczuchów, zebrali sporo krucjaty wch pieniędzy, urządzili kilka kongresów, kilka zlotów sokolich i t. p. imprez — i wreszcie ów zjazd, na którym padły znamienne słowa pana Romana o potrzebie armji i wodza.

Armja — to endecy. Wódz — to Dmowski.

Czy ta armja zostanie sformowana? Gdzie? Kiedy? po co?

Po co? — to wiemy. Lec: gdzie? — kiedy? i kto ją zorganizuje i poprowadzi?

Mamy nieodnarte wrażenie że są to t. zw. „strachy na lachy” — i nie więcej.

Przyznać trzeba, że endecy mają trochę ludzkiej głupoty — ale nie mają za sobą mas pracujących, a bez nich i przeciw nim niki dziś w Polsce nie nie zrobi.

Najwyżej: może, kiwając wszystkimi palcami w butach śpiewać sobie n. t. Boga i Ojczyznę”.

Armja Dmowskiego? Kpiny ze zdrowego rozsądku.

Wawrzyniec Wyrwiadab.

Dziś i dni następnych!
Wstrząsający dramat erotyczny wielkiej miłości i poświęcenia p. t.

„Nieludzki Okup”

(Rodzina bez Moralności)
W rolach głównych:
Carmen Cartellieri, Colette Brette i inni.

Orkiestra pod dyr. p. KANTORA.
Początek o godz. 5-ej pp. w sob. i niedz. od 12-ej pp.

Uwaga: Ceny zniżone!
III m. zł. 1.—
I i II m. zł. 2.—

Policja rozpędza demonstrację

urządzoną przez studentów na placu przed uniwersytetem w Berlinie, aby zaprotestować przeciwko ograniczeniu przez władze swobód studenckich.

Pierwszy raz w Łodzi!
Wielki film fizjologiczno- seksualny

„Zycie i Przyszłość Kobiety”

Film z zakresu higieny ciała kobiety
Choroby weneryczne. Moda Alkoholizm.

Zdjęć dokonano w instytutach: anatomicznym, dermatologicznym, poradni venerologicznej i zakładzie położniczym w Pradze.

Film ze względu na charakter naukowy wyświetlany będzie bez ilustracji orkiestralnej.

Początek codz. o godz. 5.30. W sob. i niedziele o g. 2.30.

Dzieciom i młodzieży wstęp wzbroniony

Dziś wielka premiera!

Wspaniała ilustracja muzyczna orkiestry symfonicznej pod dyr. A. Czudnowskiego

Pocz. przedst. o godz. 4.30 po poł., w sob. i niedz. o godz. 1-ej po poł., ostatniego o godz. 10-ej w.

Ceny miejsc zniżone w sob. i niedz. od 1-3 po południu wszystkie miejsca po 50 gr. i 1.— zł.

Pomimo letniego sezonu i obniżonych cen, wspaniała, rekordowy podwójny program

Miłość dziewczyny z Music Hallu

Olsniewający przepychem i wystawą dramat, ilustrujący zakulisowe życie teatryków nowojorskich
Tęczę uroku i czaru w filmie tym roztacza **BILLIE DOVE.**

HUMOR!

ŚMIECH!

DOWCIP!

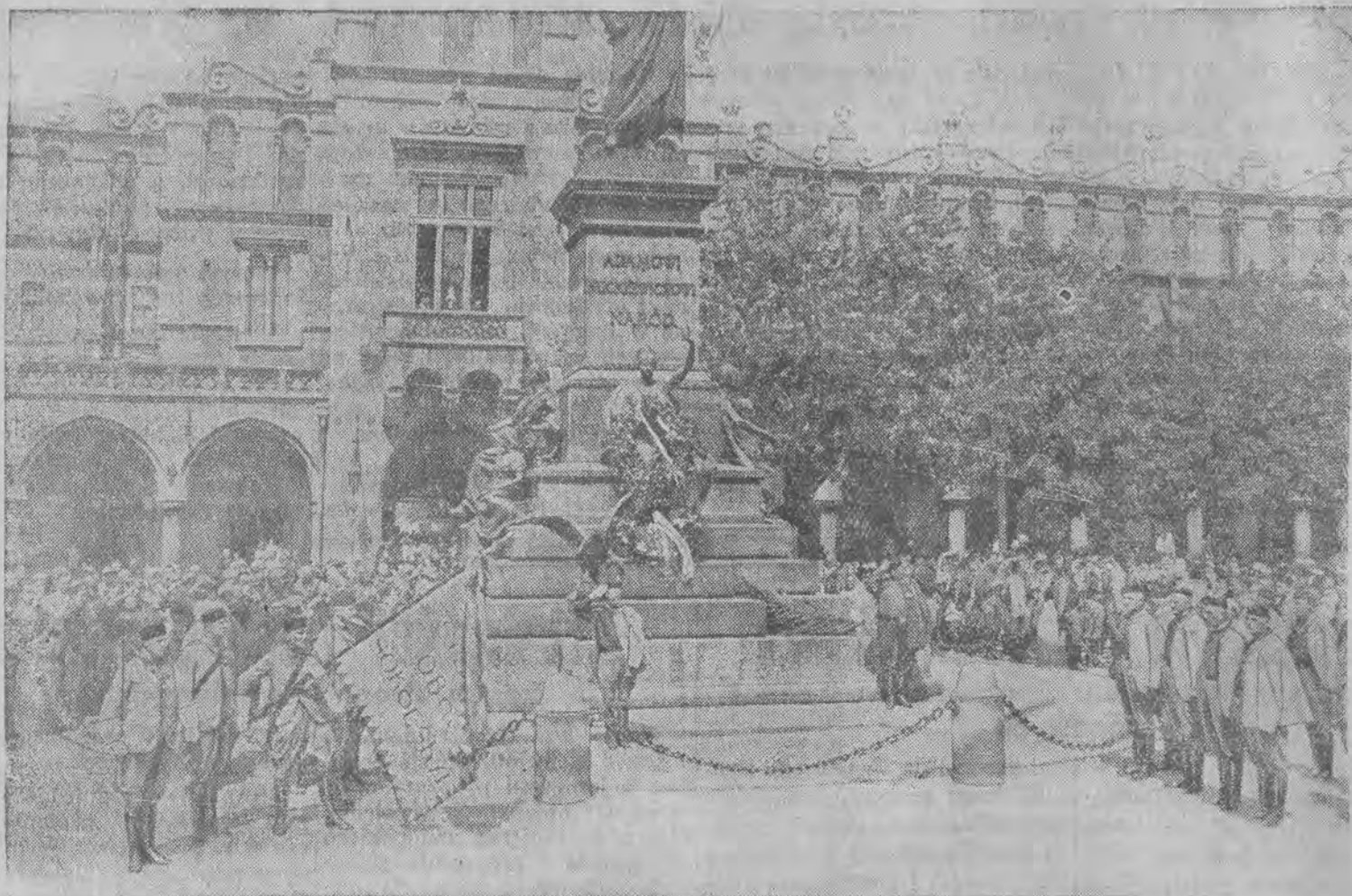
Bogini Pokus

CHARLIE MURRAY'EM w roli głównej.

Niezwykłe przygody amerykańki na Olimpię z ulubionym i niezrównanym komikiem

Sokoli czescy w Krakowie

składają wspaniały wieniec pod pomnikiem Mickiewicza na Rynku Głównym,

Walki francuskie w cyrku

W dniu wczorajszym w dalszym ciągu turnieju zapaśniczego, odbyły się 3 walki. W pierwszym spotkaniu walczyli

Pooshoff z Wajnurą.

Pooshoff znacznie górował siłą nad przeciwnikiem, jednak że nie mógł mu dać rady w ciągu 20 minut, dzięki świetnej technice Wajnury.

W decydującej walce

Karscha ze Stiborem.

olbrzym z gór Harcu nadal popisywał się swą brutalną walką, pomimo świetnej walki, Stibor wpadł wreszcie w kleszcze podwójnego nelsona i wytrzymał w nim 9 minut, jednak że bliski zemdlenia, dał znak, że się poddaje.

Wreszcie w ostatniej walce

Kornatz dość łatwo pokonał Köhlera.

Przed walkami odbył się mecz bokserski Orłowa z Ferestanowem, który zakończył się zwycięstwem Orłowa przez knock - out.

Gwoździem dzisiejszych walk będzie decydujące spotkanie Szeckera z Karschem.

Zjednoczenie stronnictw ukraińskich

Wspólna konferencja w sprawach narodowych

Ze Lwowa donoszą, że pomiędzy ukraińską narodowo-demokratyczną organizacją (UNDO), a ukraińską socjalistyczno - radykalną partją „Selrobem“ — prawicą, toczą się od dwóch miesięcy rokowania w sprawie utworzenia tak zw. „Ukraińskiego Komitetu Wykonawczego“ wszystkich tych stronnictw. Byłby on reprezentacją ukraińskich partji politycznych w Polsce w sprawach narodowych, przyczem w zagadnieniach socjalno-demokratycznych każde stronnictwo zachowałoby wolną rękę. Organizacja wspólnej egzekutywy motywuje się potrzebą utworzenia jednolitego frontu, w celu przedstawienia się polonizacyjnej działalności organizacyjnej regional-

stycznych w woj. wschodnich, szczególnie zaś na Wołyniu.

Projekt ten nie jest nowy. Przed pięciu laty w 1924 r. poprzednica UNDO tak zw. „Ukraińska Narodowo-Trudowa Partja“ czyniła starania, aby stworzyć „Ukraińską Radę Werschewną“, (Naczelna), w której reprezentowaneby były wszystkie ukraińskie partje polityczne. Napotkał on jednak na sprzeciw radykałów ukraińskich, odrzucających współpracę z partjami burżuazyjnymi. Obecnie, pertraktacje za szły tak daleko, że ułożono wspólną platformę polityczną, a w pierwszej połowie sierpnia komitet wykonawczy ma być ukonstytuowany i rozpocząć działalność.

V międzynarodowy kongres izb handlowych

AMSTERDAM, 8. 7. (Tel. wł. „Głosu Porannego“). Dziś po południu rozpoczął swe obrady 5-ty międzynarodowy kongres izb handlowych. Pierwsze uroczyste posie-

dzenie zaszczytlił swą obecnością między innymi, książę Henryk Niderlandzki, dyplomaci zagraniczni burmistrz miasta Amsterdam, dyrektor międzynarodowego biura pracy w Genewie i przedstawiciel ligi narodów.

Zebranych powitał przewodniczący amsterdamskiej izby handlowej w językach francuskim, angielskim i niemieckim. Prezes międzynarodowej izby handlowej, włoski przemysłowiec i rzeczoznawca gospodarczy Pirelli zdał sprawozdanie o pracy międzynarodowej izby handlowej w ciągu ostatnich kilku lat i nakreślił główne zadania na przyszłość, a mianowicie o pracy nad zmniejszeniem taryf celnych.

Na zakończenie holenderski minister spraw zagranicznych powitał kongres w imieniu rządu holenderskiego.

Polskę reprezentuje na międzynarodowym kongresie izb handlowych p. Bogusław Hersa.

Żniwo śmierci wśród uczonych polskich

Żniwo śmierci w świecie polskiej nauki obfite było niestety w ostatnich czasach...

20 profesorów wvższych uczelni porwała śmierć w ciągu roku. Poza tem zmarło wielu młodszych przedstawicieli nauki, docentów i asystentów.

Ciężkie straty poniosło w tym roku Towarzystwo chemiczne. Prawie każdy numer miesięcznika, wydawanego przez Towarzystwo, zawierał nekrolog.

Wydział chemji na uniwersytecie w Poznaniu przeżywa obecnie ciężki kryzys... Prof. Korczyński zmarł, prof. Gliselli jest ciężko chory na złośliwą anemię, a prof. Miłobędzki obejmuje w Warszawie katedrę po zmarłym profesorze Zawidkim...

Straty te są tem boleśniejsze, iż tworzące się luki trudno zapęłnić, bo młode pokolenie nie dostarcza odpowiedniej ilości ludzi pracujących naukowo...

Napad bandycki, którego nie było

Strach p. Herszkowicza ma wielkie oczy

Wczoraj około godz. 11 wieczorem miasto zostało zaalarmowane wieścią, że na ul. Piotrkowskiej 86 dokonano napadu bandyckiego na mieszkanie właściciela składu sukna Herszkowicza.

Krótko po alarmie zjechały na miejsce władze bezpieczeństwa z nadkomisarzem Weyem na czele.

Po przeprowadzeniu skrupu-

latnego dochodzenia, okazało się, że alarm był zgola fałszywy.

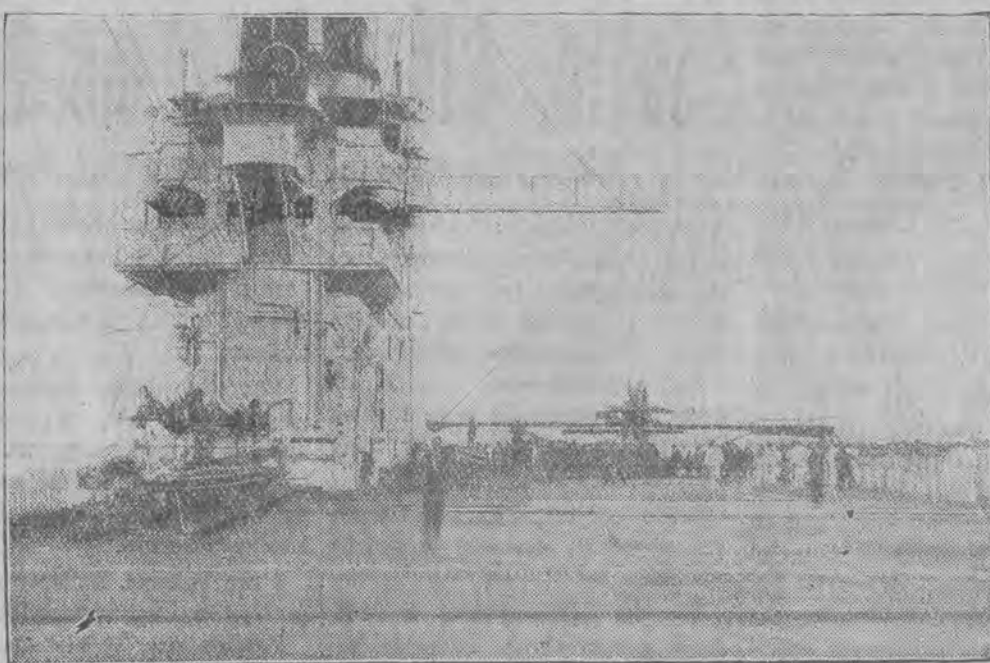
Jakiś pijany jegomość pomylił się i zamiast do swego mieszkania, zapukał do mieszkania Herszkowiczów, którzy przerażeni widokiem nieznanego mężczyzny, wszczęli alarm, który jak się potem okazało, był zupełnie niepotrzebny.

Ciężki przemysł niemiecki przeciwko planowi Younga

DYSELDF, 8. 7. (Tel. wł. „Głosu Porannego“). Związek organizacji ciężkiego przemysłu w Nadrenji i Westfalji na wspólnej konferencji wypowiedział się przeciwko planowi Younga, uważając plan ten za politycznie rozwiązana

kwestję, a nie za rozwiązanie gospodarcze. Wykonanie planu Younga pociągnie za sobą dalszy wzrost zadłużenia Niemiec, obciążając je nadmiernym „haraczem“. Związek protestuje przeciwko ratyfikacji tego planu.

„Numantia“ na pokładzie statku „Eagle“

Po tygodniowej tałaczce na wodach oceanu lotników hiszpańskich uratował, jak wiadomo, angielski statek lotniczy.

John Rockefeller

Koniec NEP'u w Rosji

Wraca system „wojującego komunizmu“

(Specjalna służba korespondencyjna „Głosu Porannego“)

MOSKWA. — Polityka stosunkowej swobody w handlu, zaprowadzona w Rosji w roku 1921 przez Lenina, skończyła się narazie, ustępując miejsca systemowi, który pod wieloma względami przypomina czasy t. zw. „wojującego komunizmu“. W miastach sklepów prywatnych niema prawie już wcale. Handel prywatny utrzymał się jedynie jeszcze na wiejskich bazarach i w mniejszych sklepikach zdala od większych ośrodków miejskich. Równocześnie coraz większe prawo obywatelstwa zdobywa sobie w Rosji system kartkowy, przy czym artykuły, sprzedawane na kartki stanowią wyłączny przywilej sklepów państwowych i w handlu prywatnym pod żadnym warunkiem (ani na wsi) sprzedawane być nie mogą. Ponadto osobom prywatnym nie wolno w Rosji transportować koleją większych partii towarów, tak że zajmowanie się handlem osobom prywatnym jest właściwie zupełnie niemożliwione.

Nowa polityka handlowa rządu sowieckiego wywołuje wielkie niezadowolenie specjalnie wśród ludności wiejskiej, która niechętnym okiem spogląda na monopolizowanie przez rząd całego handlu zbożem. Pozbawiając chłopów możliwości sprzedawania zboża kupcom prywatnym i ustalając na produkty gospodarstwa rolnego niezwykle niskie ceny maksymalne, rząd tem samem zmniejszył zainteresowanie rolników dla spraw gospodarskich. Chłopi nie mają żadnego interesu w powiększaniu obszarów siewnych, wiedząc z góry, że ich zarobki nie będą odpowiadać wzmożonej pracy. To też obszary siewne stale się w Rosji zmniejszają i powstaje stopniowa sytuacja podobna do tej, która w 1921 roku zmusiła Lenina do zrezygnowania z socjalizacji gospodarstwa rolnego i do zaprowadzenia w kraju tak zwanej nowej polityki ekonomicznej (Nep).

Stalin jednakże nie zamierza obecnie stosować wobec właścicieli takich ustępstw, na jakie zgodzić się musiał w swoim czasie Lenin, i wprowadzać zaczyna w życie potężny plan, który uniezależni ma gospodarstwo rolne od właścicieli. Plan ten zmierza do stworzenia w ZSSR wielkich państwowych gospodarstw rolnych, t. zw. „fabryk zboża“. Gospodarstwa te, które już teraz zajmują obszar kilkuset tysięcy hektarów, mają

w ciągu kilku lat dojść do rozmiarów 14 milionów hektarów.

Praca odbywa się w tych „fabrykach zboża“ wyłącznie przy użyciu maszyn, tak, że ilość zatrudnionych w nich robotników jest stosunkowo nieznaczna. Gospodarstwa te już za trzy lata dostarczać mają rocznie 3.500.000 ton zboża. W ten sposób pragną bolszewicy swą politykę gospodarczą całkowicie uniezależnić od chłopów i zapatrywać ludność w zboże wyłącznie przy pomocy „Sowchozów“

Jedną kwestją nastrożoną jednak w związku z tem poważne wątpliwości. Co stanie się mianowicie z masą właścicieli, skoro miasta nie będą od chłopów zakupywały produktów gospodarstwa wiejskiego? Komu będą chłopci sprzedawać swe zboże, z czego będą żyć? Właściciel przy nowych warunkach chłopci w Rosji staną się elementem zbytecznym. A równocześnie liczebność tego „zbytecznego“ elementu ludności rosyjskiej rośnie z zastraszającą wprost szybkością.

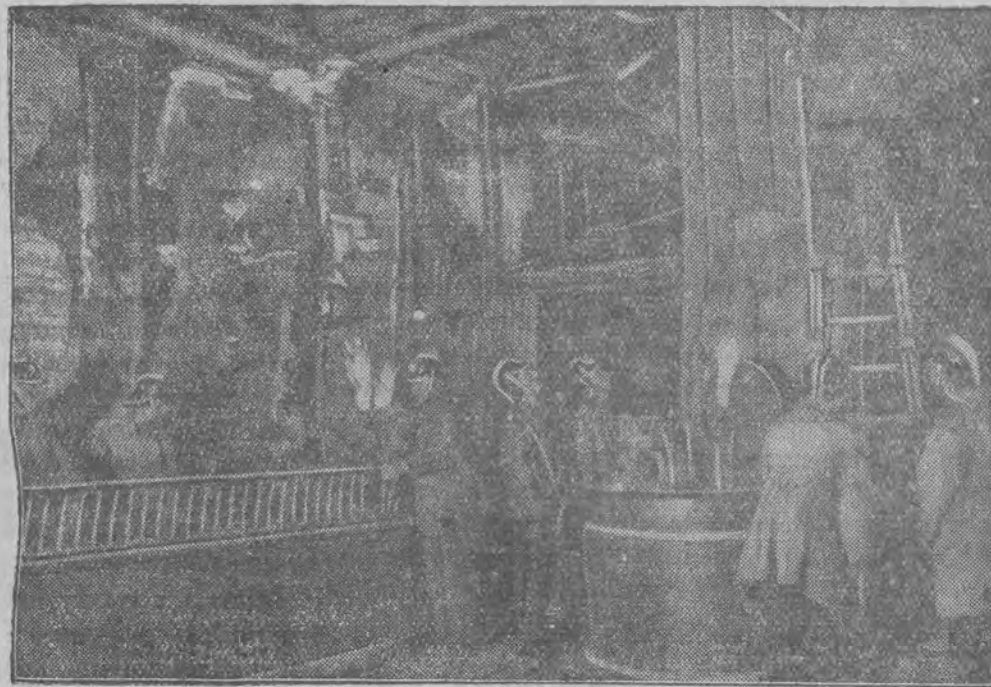
Przyrost ludności w ZSSR przypada prawie wyłącznie na ludność wiejską i wynosi rocznie około 3.000.000 osób. Przemysł rosyjski po wojnie, — nie bacząc na dość silny rozwój w wyniku stosowania przez bolszewików zasady industrializacji kraju, — nie zdołał zatrudnić więcej jak 300 — 400 tysięcy nowych robotników. Nietrudno wobec tego przewidzieć, że tylko drobna częśćka chłopów będzie mogła w przyszłości otrzymać w przemyśle pracę.

W rezultacie wytwarza się więc w Rosji taki stan rzeczy, że prawie trzy czwarte ludności kraju nie będą miały z czego żyć i staną się balastem dla państwa.

W rezultacie wytwarza się więc w Rosji taki stan rzeczy, że prawie trzy czwarte ludności kraju nie będą miały z czego żyć i staną się balastem dla państwa.

W rezultacie wytwarza się więc w Rosji taki stan rzeczy, że prawie trzy czwarte ludności kraju nie będą miały z czego żyć i staną się balastem dla państwa.

Pożar podczas audycji

w parterowym lokalu berlińskiej stacji nadawczej

ukończył 6 lipca 90 rok życia a jednak wciąż jeszcze namiętnie uprawia grę w golfa

Tragiczny zgon dyr. Studnickiego

KRAKÓW, 7 lipca. (Tel. wł.)

Pod Tarnowem ofiarą wypadku samochodowego padł dyrektor filii Banku Polskiego w Tarnowie Gizbert - Studnicki.

Kierując autem przy wymijaniu fury ze słomą wpadł z samochodem do rowu. Żona i córka dyr. Studnickiego są ciężko ranne, on sam zaś zmarł natychmiast po wypadku, doznawszy złamania żeber, kregosłupa i prawej nogi.

Zmarły był dalekim krewnym znanego pisarza politycznego p. Władysława Studnickiego.

Zwiedzajcie

P. W. K.
w Poznaniu

MIKOŁAJ NIKITIN

PIES

(Dokończenie)
Jmysł kobiety jest jak studnia, nie wolno go macić.
Wówczas bowiem zatraca się cały smak.
Plutonowy jest cprawda człowiekiem z tytułem i jest twardy, jak stal. Lecz zdenerwowana kobieta zaczyna mu wymyślać:
— Lotrze!... Uwolnij mnie od tego widoku i przeź z mojego domu! Robotnicy fabryczni popodrzynają wam dziś gardła!
— Odlewnicy?
Korniejew w jednej chwili rozstrzygnął, co należy czynić.
Broda jego nastroszyła się.
— Powstanie? Przejście na stronę komuny?
— Nie wiem. Idź sobie!
Plutonowy zebrał swoich żołnierzy, rzeczy, — wszystko z wielkim pośpiechem, narzucił płaszcz na ramiona i uszczypnął kobietę w brzuch.
— A ty milcz, droga. Zatrzymaj ich, rozumiesz?
Simka pomyślała o Pance i jego słowach — były to te same słowa, komiczne...
Tak ona rozumie.

6 — Podaruję ci też pierścionek, droga moja. Z kolorowemi kamieniami i perłą, czy chcesz?
Plutonowy zdjął pierścionek z palca.
Oczy kobiety stały się pożądliwe, oczy kawki.
Zastanawiała się, poczem wzięła pierścionek.
Żołnierze odeszli, drzwi skrzyknęły.
W pośpiechu plutonowy zapomniał zabrać swej bluzy i butów Rybina.
Lecz nie wrócił po rzeczy, ze względu na okoliczności...
Simka usiadła na ławce i ssała gorzkie wilcze lyko.
Czekała.
Dniało.
Rybin leżał na ławce przed piecem, wąski i blady, oczy jego zapadły głęboko. Czoło miało niebieskawo.
Simka przyjrzała mu się, gryząc pełne wargi.
Potem z przyjemnością oglądała pierścionek.
Spojrzenie jej znów padło na Rybina.
— Ty nicponiu możesz być

szczęśliwy, wyszedłeś z życiem z tego...
Wilcze lyko — trujący uśmiech —, albo błyszczący pierścionek — przedmiot pożądany sparzyły pierś Simki.
Kobieta nie wie co.
Uśmiecha się.
Rosyjskie niebo ma nieco mniejszy koloryt, niż gołąb. Wszędzie w dali popioły, korco wiska i pniaki. Pustynia. Niema już starych lasów. Ptaki nie wiedzą, gdzie się mają podziąć.
I w tym roku na dodatek gniją pola. Cienie tworzą się dookoła słońca.
Jakby ktoś odflamywał kawałki z okręgu słonecznego, jakby ktoś dziobał tarczę słońca, jak plaster miodu.
Znaczny kawał został już wyjedzony.
Mieszkańcy wioski odlewniczej ciągną z bronią przez ugory, prosto do domku Simki.
Dokoła jest zupełnie czarno. Nie widać końca ugorów.
Mały domek stoi przygarbiony. W mrocznym świetle z ledwością różni się od pagórka.
W osiedlu brzmiały dźwięki syreny parowej.
Zaczyna się.
Pewni siebie, wchodzą do domku.
Czy ich buty nie są obite żelazem?
— Wskaż nam, gdzie oni są?

Już ich nema...
— Co?
Wuj Katagorow, ślusarz z odlewni, jest wielce zdziwiony. Wyjmuje swą tabakierkę z drzewa gruszkowego z zatłuszczonych, brudnych spodni. Głos jego brzmi równo, jak dźwięk tokarni. Mówiąc — kaszle. Cierpi na krtań.
Bierze szczyptę. Kicha, przy czym tabaka sączy się po jego wąsach. Podbródek i policzki ma wygolone.
— Pozwoliłaś im uciec, ty ścierwo! Dziewko...
Simka podskakuje.
— Ty sam jesteś ścierwem... Poprostu odeszli. Cóż mogłam uczynić? Czy miałam strzelać z armat?...
I zuchwale podnosi swą bawelnianą spódnicę.
Lecz Katagorowa nie łatwo jest wprowadzić w błąd.
Zwraca się do swoich. Stoją oni w kacie, podobni do ciemnej chmury.
— Ładna sprawa! Zabierzmy się do niej...
Simka krzyknęła: — Nie wiem o niczem.
Miedzy nią, a swemi ludźmi Katagorow sterczy sam, jak ciężka, czarna chmura.
— Uh...
Oddychają ciężko.
— A kto to jest?
Simka ociera sobie twarz spódnicą.

Patrzy ze złością na ciężką chmurę.
— Nie wiem...
Katagorow pochyla się; zauważył błękitną wojskową plutonowego.
Podnosi ją.
— Ha, ha, jak błyszczą się na ramienniki...
Czy to jest jego?
— Nie wiem.
Podstępne oczy kobiece patrzyły niepewnie.
— Są tu też jego buty, prawdziwy fircyk z tego lotra... O tych też nic nie wiesz, ty dziewko?...
Wuj Katagorow odwraca się plecami do kobiety, zbliża się ostrożnie do Rybina i zdiera z niego nakrycie.
— Ha, prawdziwy biały... Wąski, iedwabny...
Przykłada ucho do piersi leżącego.
Słucha...
— Jeszcze nie tak źle...
Bije...
Wyciąga rękę w stronę swoich ludzi.
— Dajcie broń, towarzysze. O nie, nie to, rewolwer przecież mam. Tu trzeba cichego narzędzia... Kule należy oszczędzać.
Przykłada ostry nóż do gardła leżącego i otwiera je jak zamek. Rybin rzezi. Podciąga kolana. Przychodzi do siebie.
— Żyje!

Nowa konstytucja w Hiszpanji

Parlament, częściowo z nominacji i częściowo z wyborów, nie ma prawa uchwalić votum nieufności dla rządu lub ministra

Madryt, w lipcu Zgromadzenie narodowe znalazło się na posiedzeniu plenarnym z przedłożonym przez rząd projektem nowej konstytucji, zawierającej 104 artykuły. Jej główne zasady są następujące:

Hiszpanja jest narodem, zorganizowanym w państwo polityczne jednolite, a jej ustrój jest monarchją konstytucyjną. Jedno i to samo ustawodawstwo będzie obowiązywało cały naród. Naród hiszpański jest utworzony przez terytorjum, podległe hiszpańskiej władzy suwerennej, na półwyspie Pirenej skim i poza nim i przez ludność tam zamieszkałą, z wyjątkiem osób innej narodowości, oraz przez te osoby, które jakkolwiek mieszkają zagranicą, jednak nie utraciły obywatelstwa hiszpańskiego. Językiem urzędowym jest język kastylski. Religja apostołsko-rzymsko-katolicka jest religją państwową i ludność ma obowiązek zachowywać tę religję i jej obrzędy. Nikomu na terytorjum hiszpańskim nie będą czynione trudności ani z powodu przekonań religijnych ani z powodu praktykowania swego wyznania. Jednakże publiczne manifestacje religijne są dopuszczalne tylko dla państwowej religji katolickiej.

Obowiązkiem każdego hiszpana jest bronić z orężem w ręku swej ojczyzny dostarczać środków materialnych, potrzebnych na rozehody publiczne i dawać swym dzieciom wychowanie elementarne.

Jako prawo osobiste, przysługujące każdemu Hiszpanowi, uznaje się prawo nietykalności osobistej, mieszkania i korespondencji, w tem znaczeniu, że obywatel nie może być zatrzymany lub poddany procedurze administracyjnej inaczej, jak tylko z polecenia upoważnionych władz hiszpańskich.

Prawo własności prywatnej będzie zagwarantowane w granicach, nie przynoszących uszczerbku interesom publicznym i powszechnym. Wszyscy Hiszpanie będą dopuszczeni do sprawowania urzędów publicznych, jako też będą mieli zupełną swobodę w zawieraniu dobrowolnych umów. Zostaje uznane w całości prawo swobodnego wypowiedzania myśli, zarówno ustnie, jak i na piśmie, bez jakiegokolwiek cenzury poprzedzającej, jak również prawo swobodly zebrań, stowarzyszeń zajmowanie się sprawami publicznymi. Prawa osobiste będą mogły być zawieszane nie inaczej, jak tylko czasowo i zgodnie z odpowiednimi ustawami.

KRÓL.

Monarchja w Hiszpanji jest dziedziczna. Obecny król Hiszpanji jest Alfons Burboński. Nastęstwo tronu odbywa się według zasady pierwotności. Na początku panowania każde go nowego monarchy składa on przysięgę na szanowanie konstytucji i ustaw. Taką przysięgę składa następcę tronu w chwili ukończenia 16-go roku życia. Nowa konstytucja zawiera też przepisy o regencji w razie potrzeby. Osoba króla jest świętą i nietykalną. Główną funkcją jego władzy jest regulowanie i utrzymywanie harmonji pomiędzy poszczególnymi władzami konstytucyjnymi.

RADA KORONNA.

Dla pomagania monarsze w sprawowaniu jego prerogatyw królewskich funkcjonuje przy nim rada królestwa, czyli rada

guzące każdemu Hiszpanowi, uznaje się prawo nietykalności osobistej, mieszkania i korespondencji, w tem znaczeniu, że obywatel nie może być zatrzymany lub poddany procedurze administracyjnej inaczej, jak tylko z polecenia upoważnionych władz hiszpańskich.

Prawo własności prywatnej będzie zagwarantowane w granicach, nie przynoszących uszczerbku interesom publicznym i powszechnym. Wszyscy Hiszpanie będą dopuszczeni do sprawowania urzędów publicznych, jako też będą mieli zupełną swobodę w zawieraniu dobrowolnych umów. Zostaje uznane w całości prawo swobodnego wypowiedzania myśli, zarówno ustnie, jak i na piśmie, bez jakiegokolwiek cenzury poprzedzającej, jak również prawo swobodly zebrań, stowarzyszeń zajmowanie się sprawami publicznymi. Prawa osobiste będą mogły być zawieszane nie inaczej, jak tylko czasowo i zgodnie z odpowiednimi ustawami.

KRÓL.

Monarchja w Hiszpanji jest dziedziczna. Obecny król Hiszpanji jest Alfons Burboński. Nastęstwo tronu odbywa się według zasady pierwotności. Na początku panowania każde go nowego monarchy składa on przysięgę na szanowanie konstytucji i ustaw. Taką przysięgę składa następcę tronu w chwili ukończenia 16-go roku życia. Nowa konstytucja zawiera też przepisy o regencji w razie potrzeby. Osoba króla jest świętą i nietykalną. Główną funkcją jego władzy jest regulowanie i utrzymywanie harmonji pomiędzy poszczególnymi władzami konstytucyjnymi.

RADA KORONNA.

Dla pomagania monarsze w sprawowaniu jego prerogatyw królewskich funkcjonuje przy nim rada królestwa, czyli rada

koronna, w której skład wchodzi synowie króla, arcybiskup Toledo, kapitanowie generalni (naczelnicy dowódcy) armji i marynarki, prezes rady państwa, prezesi najwyższych trybunałów sprawiedliwości i finansów, prezes najwyższego trybunału armji i marynarki, prokurator generalny najwyższego trybunału sprawiedliwości, oraz dziekan stałej rady grandów (magnatów). Co się tyczy reszty członków wzmiankowanej rady koronnej, to jedna trzecia część będzie wybrana za pomocą powszechnego i bezpośredniego głosowania, a dwie trzecie będą wybrane przez kolegja specjalne zawodowe i klasowe. Mandat rady koronnej będzie trwał w ciągu 10-u lat.

Rada koronna m. in. będzie miała za zadanie określać kompetencje pomiędzy władzami oraz rozstrzygnąć rekursy co do niekonstytucyjności lub nielegalności poszczególnych ustaw i rozporządzeń, sędzić ministrów, radców koronnych, oraz wyższych funkcjonariuszy trybunału sprawiedliwości, a wreszcie decydować w ostatniej instancji co do prawomocności wyborów deputowanych. Stała komisja rady koronnej będzie zapytywana przez monarchę o zdanie w sprawie ewentualnej potrzeby mianowania tymczasowego regenta, dla rozwiązania parlamentu i dla rozstrzygnięcia i likwidowania krzysów ministerjalnych.

PARLAMENT.

Parlament będzie się składał z jednej izby ustawodawczej, utworzonej z posłów, wybranych za pomocą głosowania. Deputowanym może być każdy Hiszpan pełnoletni bez różnicy płci. Połowa członków parlamentu będzie wybrana w głosowaniu powszechnym i bezpośrednim według prowincji. 30 deputowanych będzie dożywotnio mianowanych przez króla, a reszta

deputowanych będzie wybranych przez kolegja specjalne profesjonalne i klasowe zgodnie z uzupełniającą ustawą. Każdemu zwołaniu parlamentu towarzyszy odczytanie mowy tronowej, wyszczególniającej prace, które będą przedłożone najbliższej sesji parlamentarnej. Parlament ma się zbierać najmniej 4 razy do roku. Prócz sprawowania władzy ustawodawczej obowiązkiem parlamentu jest odbieranie przysięgi od króla i na stępcy tronu, d. cydowanie o regencji, aprobatą kapitulacji matrymonjalnych króla oraz ewentualne żądanie pociągania ministrów do odpowiedzialności przed radą koronną. Parlament nie ma prawa powziąć uchwały o zaufaniu lub nieufności politycznej dla rządu lub jego członków, czy wreszcie innych funkcjonariuszów władzy wykonawczej.

Król sprawuje swą władzę wykonawczą przy pomocy i za pośrednictwem swych odpowiedzialnych ministrów. W razie niebezpieczeństwa zewnętrznego lub poważnych niepokołów wewnętrznych rząd będzie mógł posiadać pełnom. nadzwyczajne, po wystuchaniu uprzednio opinji rady koronnej w sprawie udzielenia mu tych legalnych pełnomocnictw nadzwyczajnych. Dalej konstytucja mówi o organizacji poszczególnych służb publicznych.

Ostatnie artykuły konstytucji przewidują procedurę dla ewentualnej zmiany konstytucji. Zgromadzenie narodowe po odczytaniu powyższego projektu konstytucji zaznajomiło się następnie z szeregiem innych projektów, a mianowicie: projektem ordynacji wyborczej, projektem ustawy o porządku i bezpieczeństwie publicznym, projektem ustawy organicznej o władzy wykonawczej i projektem ustawy organicznej o władzy ustawodawczej.

Fritz Thyssen

wielki przemysłowiec niemiecki, dowodzi, że płacenie odszkodowań może się odbywać jedynie kosztem wydatnego zmniejszenia stopy życiowej szerokich mas ludności.

Geny paszportów zagranicznych nie ulegną niżce

Z Warszawy donoszą: Wobec krążących pogłosek o znizeniu cen paszportów zagranicznych dowiadujemy się, że ze względu na bilans handlowy i konieczność poparcia wytwórczości i zdrojowisk krajowych nie nastąpił zmniejszenie cen paszportów zagranicznych.

Posłowie skazani za pojedynki

BUDAPESZT.— Są i karny w Budapeszcie skazał w tych dniach posła rządowego Pataya na 300 pengö a lidera liberałów, Rassaya, na 500 pengö grzywny za to, że wbrew obowiązującym przepisom odbyli w roku 1926 pojedynki. Zarówno obaj skazani, jak i prokurator, odwołali się do wyższej instancji.

Nowy Ford Roadster

WYDAJNA — SPRAWNA — UPRZEJMA OBSŁUGA

O ile oddacie swój samochód "Ford" do naszego warsztatu do przeglądu lub naprawy, możecie być pewni, że otrzymacie pierwszorzędną obsługę ze strony doświadczonych fachowców-mechaników.

Zatrudniamy jedynie odpowiednio wyszkolonych mechaników, zaś nowe, znakomite specjalne maszyny Forda umożliwiają szybkie i dokładne wykonanie roboty, śmiało mogącej znieść porównanie z metodami pracy w centralnych fabrykach Forda.

Stosujemy jedynie oryginalne fordowskie części zapasowe, zaś ceny nasze oparte są na rzeczywistym wynagrodzeniu za godzinę.

Autoryzowani zastępcy
B-cia Poznańscy
Łódź, Piotrkowska 144
tel. 57-44.

Orkan w północnej Szwajcarii

szalał w dniu 4 lipca, czyniąc, jak widzimy, olbrzymie spustoszenie.

Wiadomości bieżące.

Osobiste

Łódzianin p. Samuel Szymkiewicz ukończył wydział filozoficzny Uniwersytetu Warszawskiego z dyplomem magistra filozofii.

Obniżenie ceny chleba

Wczoraj pod przewodnictwem nac. Ankersztajna, odbyło się posiedzenie komisji ustalania cen, sekcji mącznej, na którym postanowiono obniżyć cenę chleba żytniego z 45 gr. do 42,5 gr. za kilogram, razowego z 40 gr. na 38 gr.

Uchwała komisji cennikowej została zatwierdzona przez magistrat i z dniem dzisiejszym wchodzi w życie.

Ceny pieczywa pszennego pozostają bez zmiany.

VII zjazd powszechny higienistów polskich w Inowrocławiu

W dn. 4 i 5 września b. r. odbędzie się w Inowrocławiu VII zjazd powszechny higienistów polskich. W związku z tem komitet organizacyjny zjazdu przyjął zaproszenie na zwiedzenie przez uczestników zjazdu w dn. 3 września Ciechocin i obejrzenie najnowszych inwestycji tego zdrojowiska.

Bezpośrednio po zakończeniu zjazdu organizuje się wycieczka w dn. 6 września, która pojedzie tak zwanym szlakiem lechickim i zwiedzi Kruszwice, Strzelno, Prokop, Trzemeszno, Gniezno. Wycieczka zakończy się przyjazdem do Poznania, gdzie zorganizowane będą 1, 2 i 3-dniowe zwiedzanie Poznania.

Wreszcie organizatorzy zjazdu lekarzy sanitarnych ustalili, że zjazd ich odbędzie się 7 i 8 września w Poznaniu, bezpośrednio po zjeździe w Inowrocławiu. W ten sposób uczestnicy VII powszechnego zjazdu higienistów polskich w ciągu 6 dni będą mogli wziąć udział w 2 zjazdach i zwiedzić dwa zdrojowiska.

Nocne dyżury aptek

Dziś w nocy dyżurnią następujące apteki: N. Epstein (Piotrkowska 225); M. Bartoszewskiego (Piotrkowska 95); M. Rosenbluma (Cegielniana 12); Sukc. Gorfaina (Wschodnia 54); J. Koprńskiego (Nowomiejska 15).

Potop przy ul. Gdańskiej 76

Dzięki nieprzestrzeganiu przez architekta przepisów budowlanych woda zalała wszystkie mieszkania w tym domu

Posesja przy ul. Gdańskiej 76 należy do niejakiego Elbauma. W zeszłym roku otrzymał on zezwolenie od władz budowlanych na wzniesienie nowej II-piętrowej oficyny, która w roku bieżącym została zupełnie wykończona. Elbaum, chcąc jak najwięcej wykorzystać teren swej posesji zwrócił się do wydziału budownictwa przy magistracie z poważną prośbą o zezwolenie na podwyższenie nowej tej oficyny o jedno piętro, co też uzyskał.

Po przeprowadzeniu wszelkich formalności związanych z rozpoczęciem podwyższenia oficyny, sprawę tę powierzył architektowi Hammerowi, sam zaś z rodziną wyjechał na wywczas.

Otóż p. architekt Hammer przystąpił już do wstępnych robót.

Pierwszym zadaniem jego było zerwanie dachu dwupiętrowej oficyny. Tymczasem w nocy z soboty na niedzielę, jak wiadomo szalała nad Łodzią burza i wobec nieprzestrzegania przez architekta Hammera przepisów budowlanych, przewidyjanych okrycie oficyny przewidywanym dachem, deszcz strumieniami zalał strych tejże oficyny, następnie zaś przedostał się do niżej położonych mieszkań. W dwupiętrowej tej oficynie zamieszkiwali: rodzina Szczecińskich na parterze, na pierwszym piętrze zaś rodzina Cyprychów i właściciel tej nieruchomości Elbaum. Drugie piętro nie było dotychczas wynajęte. I tak podczas nocy, gdy wyżej wymienione rodziny, prócz rodziny Elbauma, który bawi na letnisku, spały, woda deszczowa przedostała się do ich mieszkań, zalewając je doszczętnie. Działo się to o godz. 1-ej w nocy.

W pośpiechu matki, chroniąc dzieci swe w kołdrach wybiegły na podwórce, i następnie ukryły się przed deszczem w przyległej klatce schodowej. O zajściu zawiadomiono natychmiast VII komisariat P. P. i niebawem na miejsce przybyli funkcjonariusze policji z kierownikiem komisariatu na czele. Po dokonaniu oględzin zalanych mieszkań komisarz policji wszystkie bezdomne rodziny ewakuował do innych mieszkań na teże posesji.

Cały dobytek ruchomy powiększych mieszkańców został przez wodę doszczętnie zniszczony. Nazajutrz rodziny te po zasięgnięciu wyjaśnień prawnych postanowiły ulokować się narazie w jednym z hoteli łódzkich na koszt właściciela nieruchomości.

Władze policyjne o zajściu spisały protokół, celem pociągnięcia winnych do odpowiedzialności karnej. (p)

oddział policji z komisarzem na czele i odczyt rozwiązał, motywując to tem, że komisariat policji nie otrzymał zawiadomienia ze starostwa łódzkiego o legalizacji odczytu.

Odczyt ten zorganizował polski związek myśli wolnej w Łodzi i jeszcze w ubiegłym tygodniu zawiadomił o tem starostwo grodzkie.

Zarząd związku zamierza w tej sprawie interwenjować u odnośnych władz. (b)

Policja na sali odczytowej

Rozwiązanie zebrania u wolnomyślicieli

Onegdaj miał się odbyć zbiorowy odczyt dr. Mierzyńskiego i J. Hanemana n. t. „Nowa ofenzywa klerykalizmu w Europie“.

Podczas odczytu dr. Mierzyńskiego na salę odczytową, przy ul. Piotrkowskiej 83 wkroczył

W dniu wczorajszym przedsiębiorstwo, asfaltujące ul. Piotrkowską przystąpiło do zrywania nawierzchni i na drugiej stronie jezdni ulicy Piotrkowskiej od Nawrot do Przejazd, zamykając cały ten odcinek dla ruchu kołowego.

Magistrat poprzednio przestrzegał przedsiębiorstwo przed całkowitem zamknięciem ulicy, szczególnie że straż ogniowa w razie wypadku będzie musiała objeżdżać dookoła, co może pociągnąć za sobą fatalne następstwa. (b)

Ulica Piotrkowska zamknięta między Przejazdem a Nawrotem

Ulica Piotrkowska zamknięta między Przejazdem a Nawrotem

W dniu wczorajszym przedsiębiorstwo, asfaltujące ul. Piotrkowską przystąpiło do zrywania nawierzchni i na drugiej stronie jezdni ulicy Piotrkowskiej od Nawrot do Przejazd, zamykając cały ten odcinek dla ruchu kołowego.

Magistrat poprzednio przestrzegał przedsiębiorstwo przed całkowitem zamknięciem ulicy, szczególnie że straż ogniowa w razie wypadku będzie musiała objeżdżać dookoła, co może pociągnąć za sobą fatalne następstwa. (b)

Auto prowiantowe rabina z Bełca

który przybył przedwczoraj do Berlina, aby zasięgnąć porady jednego z wybitnych lekarzy

KINO TEATR

„PALACE“
Piotrkowska 108.

Uwaga:

Ceny miejsc na okres letni
zniżone!

I i II m. zł. 2.—
Balkon zł. 1.50
III m. zł. 1.—

Od dziś!!

Płomienny szlagier sezonu!!!

Najurodziwsza, dawno niewidziana, królowa lekkiej Muzy

XENIA DESNI

Wystąpi w bajecznym, pełnym pikanterji arcyfilmie p. t.

„Wino Miłości“

Rozbrajający film w 10-ciu aktach, w którym werwa, humor i dowcip króluje od pierwszego do ostatniego aktu.

„Wino miłości“ — To pierwszy szlagier uroczej gwiazdy filmowej na sezon 1929 roku.

MUZYKA — M. LIDAUERA.

Na pierwszy seans codz. od godz. 4.30—6 po poł., w soboty i niedziele od 2—3
wszystkie miejsca po 50 gr. i 1 zł.

W czwartek, dnia 4 lipca r. b. po długich i ciężkich cierpieniach zmarła w Warszawie i tamże pochowana została nasza najukochańsza matka, babka i siostra

B. P.

z Rozentalów Estera Kaganowa

przeżywszy lat 66.

O czym zawiadamia w nieutulonym żalu

RODZINA.

Lustracja Wiśniowej Góry

dała wynik naogół zadawalniający

Akcja „Głosu Porannego“ znalazła należyte zrozumienie u władz

Niejednokrotnie już poruszaliśmy bardzo aktualny w sezonie letnim temat, a mianowicie stan sanitarny i higieniczny naszych letnisk podmiejskich.

W szeregu artykułów wskazywaliśmy na cały szereg uchybień sanitarnych w sklepach wiejskich, na chaotyczne zabudowanie tych letnisk, wreszcie na złe rozplanowanie szos, dzięki czemu bardzo jest utrudniony dojazd do tych miejscowości.

W kilku innych artykułach poruszaliśmy znów sprawy bezpieczeństwa na letniskach podmiejskich, które pozostawia wiele do życzenia.

Rozzuchwaleni opryszkowicami, korzystając z nieobecności mężczyzn w ciągu całego tygodnia, napadają na letników, zabierając im cały dobytek.

Prawie że codziennie kroniki policyjne notują takie wypadki, lecz śledztwo przeważnie nie daje rezultatów z powodu małej ilości posterunków i nikłej liczby funkcjonariuszy policyjnych.

Obecnie dowiadujemy się, że głos nasz nie był głosem wołającym na puszczy, gdyż w dniu wczorajszym komisja wojewódzka pod przewodnictwem naczelnika wydziału zdrowia publicznego urzędu wojewódzkiego dr. St. Skalskiego przy udziale przedstawicieli starostwa łódzkiego rozpoczęła lustrację letnisk. Zwiedzono w godzinach rannych Wiśniową Górę, gdzie stwierdzono rozrost osiedla nieco bezładny, konieczność wykończenia półkilometrowego od cinka szosy na obszarze starostwa brzezińskiego oraz uchybienia sanitarne w jatce i piekarni.

Naogół Wiśniowa Góra jest utrzymywana czysto, mimo, że skupia w czasie lata kilka tysięcy osób.

Dalsze lustracje, w myśl polecenia p. wojewody, odbędą się w dniach najbliższych.

Mamy nadzieję, że i druga,

poruszana przez nas, niemniej paląca sprawa znajdzie należyte zrozumienie u władz.

(j)

„Gościnne występy“ Skoniecznego zakończyły się wspaniałym w tramwaju

Jeden z pasażerów tramwaju linii nr. 8 na ulicy Gdańskiej poczuł obcą rękę w swojej kieszeni.

Pasażer rękę ową chwycił w momencie gdy wyciągała ona mu portfel z kieszeni i wszczął alarm.

Jadący tramwajem chcieli urządzić samosąd i złinczować kieszon-

kowca, lecz wezwany policjant wziął złodzieja pod swoją opiekę i odstawił go do urzędu śledczego.

Okazało się, że zatrzymanym jest złodziej warszawski Władysław Skonieczny, który przyjechał do Łodzi na „gościnne występy“.

Ataki na magistrat

dyktowane są tylko względami politycznymi

Niektóre pisma łódzkie w pogoni za sensacjami politycznymi wymyślają cały szereg ataków na magistrat i jego agendy.

Przed niedawnym czasem pisma te zamieściły list niejakiego Breleckiego, pracownika warsztatów miejskich, atakujący w niesłychany sposób politykę magistracką.

Napaść ta znalazła żywy odzew wśród pracowników warsztatów miejskich, którzy zebrali się w dniu wczorajszym celem przeciwstawienia się tym atakom.

Zebrani bez względu na przekonania polityczne uchwalili następującą rezolucję:

„Zebrani w dniu 8 lipca pracownicy warsztatów miejskich uważają, że ataki na magistrat są tendencyjne, zorganizowane przez tak zwaną sanację i N. P. R. - lewicę.

2) że wszelkie tego rodzaju ataki są zupełnie pozbawione prawdy i wywołują wśród ogółu pracowniczego niepotrzebny ferment i podrywają zaufanie jednego do drugiego.

3) stwierdzają, że Bielecki został zredukowany na skutek nie wypełniania swych obowiązków, a nie wskutek jakichś powodów politycznych“.

(j)

Wycieczka czechosłowacka bawi w Łodzi

W dniu wczorajszym przybyła do Łodzi z Poznania wycieczka pracowników handlowych z Czechosłowacji. Po powitaniu wycieczki na dworcu przez przedstawicieli urzędu wojewódzkiego, komitetu lokalnego i związku handlowców, udano się na zwiedzenie fabryk — „Widzewskiej Manufaktury“ i Scheiblera i Grohmana.

Wieczorem wycieczka czechosłowacka wyruszyła w powrotną podróż do swego kraju.

Z żałobnej karty

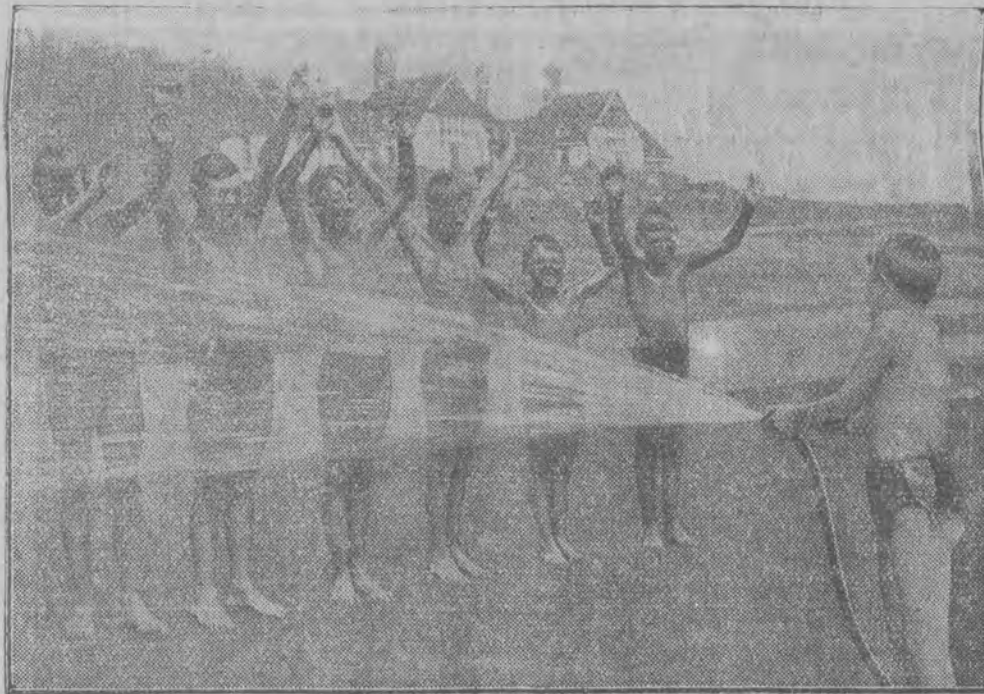
Z szeregu pracowników ubył znów jeden, rokujący wielką nadzieją. Przed kilku dniami nadeszły wiadomości o śmierci Seweryna Wandycza.

Seweryn Wandycz urodził się i wychował w Łodzi. Tutaj też rozpoczął pracę narodową, wstępując jako 15-letni młodzieniec do Polskiej organizacji wojskowej, w której pomimo młodego wieku odznaczył się za czasów okupacji niemieckiej na eksponowanych stanowiskach komendanta poczty i organizacji lokalnej. W nagrodę został dekorowany rzadką odznaką krzyża P. O. W. Po odbyciu służby podczas wojny zorganizował oddział Polskiej Organizacji Wolności (dawniej wojskowa) w Łodzi, a następnie brał czynny udział w tworzeniu oddziału krakowskiego.

W ostatnich latach ukończył wydział prawny uniwersytetu Jagiellońskiego ze stopniem doktora praw i szkołę nauk politycznych. Z polecenia członka komisji kodyfikacyjnej, profesora Gołąba, opracował projekt prawa autorskiego wraz z uzasadnieniem. Pracę tę pozostawił gotową do druku, a ukończył ją już w czasie ciężkiej choroby, która przecięła w 28 roku pasmo młodego życia.

Pozostawia wspomnienie ideowego społecznika o dużej inteligencji i niezłomnej energii.

Strumień zimnej wody

orzeźwia grupkę zrozbawionych „kolonistów“

CZARY

KINO

W OGRODZIE

ORKIESTRA POWIĘKSZONA!

Na pierwszy seans codziennie od 4.30 do 6-ej pop., w soboty i niedziele od 2—3 po poł. wszystkie miejsca po 50 gr.

Uwaga. W razie niepogody seanse na sali.

Dziś premiera wielkiego podwójnego programu!

I.

Na ogólne żądanie wznowienie monumentalnego filmu

W lasach polskich

Podług głośnej powieści Józefa Opatoszu

II.

Słynny cowboy HOOT GIBSON w dramacie sensacyjnym z życia farmerów amerykańskich.

p. t. „Tajemnica Naszyjnika“

Reforma ubrania męskiego

Szereg nowych projektów angielskich, których wspólną cechą jest koszula z kołnierzem „à la Słowacki”

- WARSZAWA (1411)**
 12.10 — Koncert płyt gramofonowych.
 16.15 — „Chwilka lotnicza”.
 16.30 — Program dla dzieci.
 17.25 — Odczyt p. t. „Organizacja i propaganda sportu strzeleckiego” — wygłosi kpt. Czesław Żelazny.
 18.00 — Koncert muzyki lekkiej
 19.00 — „Rozmaitości”.
 19.25 — „Pierwszy zjazd polaków z zagranicy” — wygłosi p. Stefan Lenartowicz.
 19.50 — Transmisja z opery poznańskiej.
Praga (250)
 20.30 Trio quasi una ballata Novaka.
Wiedeń (517)
 19.50 Kwartety smyczkowe: — Schumanna A-moll i Szuberta B-dur.
Mediolan (501)
 20.30 Opera Verdiego „Triumf”
Paryż (1725)
 20.35 Koncert (M. in. Symfonia VI Beethovena, Koncert fortepianowy Nr. 5 Saint Saësa).
Dawentry (1553)
 21.0 Sonaty skrzypcowe: C-moll Bacha i A-dur Fanzego.
Monachjum (533)
 19.30 Koncert na 2 fortepiany (Andante z warcajami Schumanna, Fantazja A-moll Reussa)
Stuttgart (360)
 20.00 Koncert („La folia” Corellego, Koncerty fortepianowe: Es-dur Beethovena i B-moll Czajkowskiego, Koncert skrzypcowy Tartinięgo)
Wrocław (253)
 21.00 Recital fortepianowy F. Bolona (Utwory Regera, Kornolda i Wladigerowa).

Groźba zawalenia

wisi nad domem Nr. 24 przy ulicy Kałnej

Właścicielem posesji, przy ul. Kałnej 24 jest niejaki Józef Kinast.

Przed niedawnym czasem wyplacił on odszkodowania lokatorowi swemu J. Pasiakowi, który zajmował lokal handlowy na parterze.

Po wyprowadzeniu się Pasiaka i zlikwidowaniu sklepu właściciel posesji Kinast postanowił zająć lokal ten dla własnych celów. Wobec tego bez uzyskania zezwolenia władz budowlanych rozpoczął przebudowę lokalu, jak to urządzenie drzwi okien, przyczem usunął jedną ze środkowych ścian, by w ten sposób rozszerzyć lokal.

Wskutek usunięcia ściany środkowej wiazania pierwszego i drugiego piętra rozluźniły się

i całe pierwsze i drugie piętro we wszystkich mieszkaniach za rysowało się znacznie i obecnie grozi zawaleniem.

O zajęciu tem zawiadomiono XII komisariat P. P., który zarządził usunięcie lokatorów z mieszkań, grożących zawaleniem, przyczem zawiadomił o mającej nastąpić katastrofie wy-

dział budowlany magistratu. Celem uniknięcia katastrofy mieszkania górne zostały zabezpieczone podporami, zaś przeciwko właścicielowi nieruchomości spisano protokół celem pościągnięcia go do odpowiedzialności karnej za dokonywanie przeróbek budowlanych bez odnośnego zezwolenia władz. (p)

Na łódzkich ekranach CAPITOL „Życie i przyszłość kobiety”

Ciekawy obraz z zakresu higieny ciała kobiecego, pokazuje nam jak należy a jak nie należy w życiu postępować. Rady te i wskazówki udzielane przez najwybitniejsze osobistości świata lekarskiego z pewnością mejdnej z naszych kobiet wyjść mogą nażytek, albowiem wiadomem jest, że kobiety zbytniemi wiadomościami z zakresu higieny nie grzeszą. Wielki ten fizjologiczno-seksualny film odzwierciedla nam b. dokład-

nie zgubne skutki alkoholizmu, powszechnie uznanej królowej — mody, chorób wenerycznych oraz innych ludzkich plag. W celu ich zwalczania stworzono także i powyższy obraz, by i szersze masy miały możność poznania złego i stronięcia od niego. Całość interesująca wykonana w czeskich instytucjach lekarskich, daje gwarancję, że obraz po stawiony jest na wysokim poziomie technicznym.

Nowości wydawnicze

WIADOMOŚCI LITERACKIE

Nr. 27 „Wiadomości Literackich” zawiera artykuł o Polsce, napisany specjalnie dla „Wiadomości Literackich” przez znakomitego poetę niemieckiego Daublera, który niedawno był naszym gościem, wywiad z bawiącym w Ameryce K. Wierzyńskim, artykuł St. Heisztyńskiego „Anglofil Koźmian” dwa studia dwóch powieści o pisarzach amerykańskich, Melville’u i Dreiserze, recenzje L. Pywińskiego, M. B. Lepeckiego i K. Stromengera, obfita kronikę zagraniczną, kronikę tygodniową i recenzje teatralne An. Slonimskiego, wspomnienia o ś. p. Lecie Czajkowskiej, artykuł St. Karwickiego na temat stosunku literatury do radja, anegdoty, działy bieżące.

Teatr i muzyka

TEATR MIEJSKI
 Dziś i codziennie o godz. 8.30 w. wruszająca do lez, głęboko pomysłana sztuka J. Gordina w polskiej adaptacji Andrzeja Marka „Mira Elros”.

TEATR W OGRODZIE STASZICA

Dziś i codziennie o godz. 9-oj w. nowa świetna rewja w 2-eh fanfarach „Używaj póki czas” pióra Ojeka i Efela. Występy nowo zaangażowanych: wodewilistki, Leny Filotti i baletmistrza warszawskich teatrów. Romana Szmaro-

Mediko Czy sturysz nóg bTagalny głos?
 Kup sol „CO WIECZOR” Medikos!

8-piętrowe stalowe rusztowanie

runęło we Frankfurcie nad Menem, zabijając dwóch i raniąc ciężko trzech robotników.

Nowoczesny autobus

jako rękojmia bezpieczeństwa i komfortu

Potężny rozwój komunikacji autobusowej staje się coraz groźniejszym konkurentem kolei żelaznej na całym świecie.

W mniejszym stopniu to samo zjawisko daje się zaobserwować i w Polsce.

Siłą faktu komunikacja samochodowa u nas rozpoczęła się od autobusów prymitywnych, budowanych na małych podwoziach półcięzarowych, nadających się raczej do przewozu drobnych ciężarów, niż znacznej ilości pasażerów. Przemawiała tu zresztą krótkowzroczna chęć zysku przedsiębiorców.

Walka konkurencyjna jednak zmusiła z czasem przedsiębiorców autobusowych do poczynienia poważnych ustępstw na rzecz wygody i bezpieczeństwa podróżującej publiczności. Któż bowiem chce narażać swoje życie i zdrowie w zatłoczonym autobusie, zwłaszcza

gdy i skwar lata daje się jeszcze we znaki. Dzisiaj każdy wymaga bezpieczeństwa i komfortu.

Nie ulega wątpliwości, że Ameryka ze swą olbrzymią produkcją samochodów pierwsza rozwiązała najlepiej sprawę komunikacji autobusowej.

Amerykańskie autobusy międzymiastowe kursują na tak wielkich dystansach i różnorodnych terenach, że doświadczenie zdobyte w Ameryce jest nieocenionym materiałem dla konstruktorów autobusowych.

Owoce tych doświadczeń jest powszechnie już dzisiaj przekonanie, że do racjonalnej komunikacji międzymiastowej nadają się tylko duże podwozia specjalne autobusowe. Jako charakterystyczny przykład mogą służyć między innymi autobusy budowane na podwoziach specjalnych Federal.

Zakłady Federal w Detroit są jedynymi z najpierwszych i najbardziej wzorowo urządzonych fabryk podwozi autobusowych na świecie.

Z radością należy powitać cały szereg okazałych i niezwykle solidnych autobusów Federal, które pojawiły się obecnie na drogach polskich.

Autobusy takie kursują już w Krakowie, na linii Kraków — Zakopane, Warszawa — Chorzele, Warszawa — Radom, i w wielu innych miejscowościach.

Ktokolwiek miał sposobność odbyć dłuższą podróż autobusem Federal po naszych złych drogach ze zdumieniem przekonał się jak wygodną i bezpieczną jest jazda tym autobusem.

Mimowoli nasuwa się myśl, że właśnie takich autobusów już dawno nam było potrzeba w Polsce, gdzie dotychczas jazda autobusowa nie dawała nie prócz niebezpieczeństwa, niewygód i niepunktualności.

